

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . 5 „ — „
Negyedévre . . . 2 „ 50 „
Egy óra . . . — „ 85 „
Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Mária-u. 1. sz.
a kir. itélőtábla épületével
szemben,
hová az előfizetések és a lap
szétküldésére vonatkozó föl-
szólalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. tábla átellenében.
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény
intézendő.

Kéziratot vissza nem adunk

Hirdetéseket

a kiadóhivatal vesz föl

A zalaegerszegi vérengzés.

Pécs, 1896. szeptember hó 16.

Amikor a hatalomvágyban telhetetlen kormányoknak arról a szándékáról van szó, hogy a törvényhatóságok, városok és községek önkormányzatának nyakát végkép kitekerje s az alispántól az utolsó falusi bakterig minden állás betöltése a miniszteri önkénytől tétessék függővé, akkor a kormánypárti sajtó nem fogja ki az „ázsiai állapotok” hangoztatásából, a melyek mai közigazgatásunkban uralkodnak, s az államosítást minden vonalon elkerülhetlenné teszik; de a mikor hetyke katonatisztek megrohanják a békés polgár házáért, amiért az egy államhivatalnok ellen illetékes főhatóságánál feljelentést tett, a mikor a gyanutlan polgárt nyílt téren, nagy sokadalom szemeláttára annak a védőerőnek (?) egyik tagja, melynek rendeltetéséhez tartozik a törvény szerint „a belrend és biztosság fentartása”, vad kannibál módjára kaszabolja össze, úgy hogy ez a társadalmon kívül élő ember ösjogával élve kénytelen támadóját dúvad módjára lelőni, csakhogy pusztá életét megmentse: akkor a fizetett kormánypárti tollak legfőleg „az apa sérelmét megtorolni akaró fiu boszujáról” irnak, akkor elnémul az ázsiai állapotok emlegetése s igazuk is van, mert ezzel méltatlanul sértegetnék Ázsia népeit, az ilyen

állapotok legfőleg a legsötétebb Afrikába valók lévén.

Persze ebben az esetben nem az önkormányzati hatóságok apró visszaéléseiről van szó, hanem a kormány mulasztásáról, magasrangú államhivatalnok visszaéléseiről, s egy dédelgetett kaszthoz tartozó egyén „sajátságos felfogásáról”, amely bár merőben ellenkezik a jogállam legelemibb alapelveivel, mégis mint nebánsvirág kívül esik az erősnek hirdetett állam megtorló hatalmi körén.

Jogállamban a közhatalom minden kezelője nyilvános ellenőrzés alatt áll, minden állampolgárnak joga van tehát a köztisztviselők visszaéléseit illetékes helyen feltárni. Ezzel a joggal élt Csesznák József perlaki ügyvéd, amikor Svastits Benő főispán ellen feljelentést tett a belügyminiszternél; ezért őt vád annál kevésbé illeti, mert ha abban a feljelentésben valótlanságokat állított volna, akkor nem a főispán lenne most nyugalomban, hanem a feljelentő ülne a hűvösön rágalmazás miatt.

De éppen mivel a feljelentésben nem az „ázsiai közigazgatás” egyik választott közegéről, hanem a kormány magas állású kinevezett bizalmasáról volt szó, azzal célt érni nehéz dolog is volt. Mozgásba hozott a tussoló apparátus s a kormány erre az esetre is készült az agyonhalgatás kipróbált módszerét alkalmazni.

A följelentő azonban, kinek erre meg voltak a maga nyomós okai, ebbe nem nyugodott bele, hanem igénybe vette azt az egyetlen eszközt, amely még rendelkezésére áll az elnyomottaknak a hatalom túlkapásaival szemben, a nyilvánosságot és sajtó útján bocsátotta közre feljelentésének tartalmát, amelyet így aztán agyonhallgatni többé nem lehetett.

Persze erre az ügyet a lovagias térre kellett áttéríteni, mert mi lovagias nemzet vagyunk s maholnap oda jutunk, hogy a beperelt adós a felperest, a bünténnyel vádolt bűnös a vádló ügyészt fogja párbajra kihívni a rajta esett sérelem megtorlásául.

Kihivatta tehát ez esetben is a följelentőt a feljelentett főispán fia, a honvédfőhadnagy, kinek mestersége a verekedés s a kire nem is terjed ki a civilbagázs törvénye s a mikor Csesznák segédei a folyamatban lévő vizsgálatra hivatkozva, ennek befejeztéig a fegyveres elégtételt megtagadták, a kihívó és segédei valóságos ostrom alá fogták Csesznákot saját lakásán, úgy hogy csak a csendőrökkel megjelent szolgabíró menthette meg szorongatott helyzetéből.

Persze az ilyen erőszak ellen védi a polgár házi szentélyét és személybiztonságát a büntető törvény, amikor két évig terjedhető börtönnel bünteti az erőszakoskodót, ha az közönséges polgári

A „Pécsi Figyelő” tárcája.

Rozsok között.

— A „Pécsi Figyelő” eredeti tárcája. —

A városvégi fasorban sétált egy jó cimborájával. Körülöttük fel s alá hullámozott az úde májusi levegőt élvezők serege. Fiatal leányok, kik csak az idei bálon kaptak először hosszú ruhát, nagyszőlő, virágos kalapban, mely oly édes árnyat vetett friss piros arcukra. Szép asszonyok, kiket kétszer szebbé, kívánatosabbakká tett a tavasz lehe, virágos boldogsága s kik úgy lebegtek végig a kavicsos uton, mintha nem is parányi lábaikon, de szárnyon haladnának tova. S közbe-közbe fiatal emberek, elfoglalva választottjaik mellett az udvarlással, a széptevéssel.

Köszöntötte egyiket-másikat, a kit is mert. Ha lány volt, kedves pirulással fogadta; ha asszony volt, visszamosolygott rá a köszönéért, férfismerősei pedig vigan kiáltották rá a „szervusz”-t. De különben minden érdeklődés nélkül haladt tova s mellette a társa, csak néha beszéltek valamit, máskor a lenyugvásra készülő napot nézték, vagy a fák leveleit csapkodták sétatálcáikkal.

A maliciózus Kis Gida, mikor a posta mesterné és két leánya társaságában elhaladt

mellette, meg is jegyezte a hölgyeknek mindjárt:

— Ugy látszik, Feri megint ábrándos hangulatban van. Akkor szokta magával hozni azt a parasztot.

— Hát az a paraszt nem is viselt gigerli övet s nem volt valami fényesre vasalva az inge, mint Kis Gidának. Egyszerű volt öltözetében, járásában s viselkedése is olyan volt, hogy szinte megérzett róla az irodaszag. Valamivel szegényesebb volt külsőre, mint Csótár Feri; valamivel kisebb is s kevésbé szellemes, — hanem a legjobb barátja. Iskolatársak voltak s most, hogy kiszabadultak az iskolából, Csótár Feri beletült az apja vagyonába s szerencsésen a vége felé is járt már a nagy gazdaságnak; az a paraszt pedig éppen az ő városában jutott valami kis álláshoz. Így kerültek össze újra s nagyon gyakran voltak együtt.

Ami nem igen tetszett Csótár Feri régi barátainak. Nekik derogált a körmölgető uriemberrel közelebbi ismeretséget kötni, sőt azt is látták, hogy Feri elhanyagolja őket a kedvéért. Ezért nevezte Kis Gida is parasztnak.

A postamesterné meglegyintette gyengén legyezőjével a fess, huncut gyerek arcát a csipős megjegyzésért, az egyik leány, a fehér arcú, bágyadt tekintetű Lina pedig félénken kockáztatta meg e kérdést:

— De mi baja is van annak a Csótárnak? Mióta hazajött...

Kiss Gida újra kéz volt a felelettel.

— Mi baja lehet? Hát szerelmes!

Amazok pedig már szeszotthonba mentek megettük.

Most éppen a „paraszt” mondott valamit.

— Láttad?

Csótár Feri leütött egy akácvirágot a botjával a mellettük levő fáról, lehajolt érte s beletemette az arcát az illatos fűrtök közé.

Ugy felelt:

— Láttam.

— Hát eljött? Lásd, megmondtam én. Ismerni kell őket. Az a baj, hogy én nagyon is ismerem. Bár ne ismertem volna meg őket soha.

Csótár Feri eldobta az akácvirágot.

— Csak most ne lamentálj, fiam. Ne rontsd el ma a kedvemet.

— Jobb most, mint később. Eljött utánad, hogy kissipolyozzon. Ha tudná, hogy semmi sincs; hogy éppen ő utána való bánatodban verted el mindenedet s most csak látezőlag vagy már a gazdag gyerek, a ki voltál!

Csótár Feri nem hallgatott rá. Egy másik utra nézett hosszan, merőben. Egyszerre megragadta barátja kezét.

— Menj, menj. Nézd... ott... ő jön. Biztosan velem akar beszélni. Átmegyek elébe.

egyén; de ha katoná ront rá fegyveres erővel, akkor a büntető törvény védő pajzsa lehull a polgár feje fölül, mert a katonának nálunk külön törvénye, s a mi fő, saját külön törvénykezése van, a melybe a polgári államnak nincs beleszólása.

Hasztalan értesítette Csesznák táviratilag a honvédelmi minisztert, hasztalan kért tőle védelmet a kilátásba helyezett további támadások ellen: sem az ifju Svastitsnak, sem vele együtt erőszakoskodó segédeknek a hajuk szála sem görbült meg; hisz a civil ember Fehérvári báró szemében is csak arra való, hogy kiizzadja a szükséges pénzt a katonáinak számára s tartsa a hátát, ha ezeknek kedvük kerekedik azon erőgyakorlatokat végezni.

A jogállamban élő megtámadott ember tehát abba a helyzetbe jutott, hogy életének védelméről éppen úgy saját magának kellett gondoskodnia, mint az őserdők rengetegében bolyongó utasnak, s a következéskor megmutatta, hogy életét nem a törvény uralmát biztosítani hivatott hatalom, hanem csupán a vele hordott öldöklő fegyver volt képes megmenteni.

Üldözője nyílt téren, egész vásári sokadalom előtt támadott rá, vágta, szurta ahol érte azzal a karddal, a melyet a legfőbb hadur a haza védelmére, a belrend és biztosság fentartására adott kezébe s ha a megtámadott a rendelkezésére álló egyetlen védelmi eszközzel, löfegyverével ártalmatlanná nem teszi a dühöngőt, életével lakol azért a bizodalmaért, a melylyel a rendezett jogállam által fentartandó közbiztonság iránt viseltetik.

Dühöngők, rablók, vagy gyilkosok véletlen támadásai ellen a legrendezettebb államhatalom sem védheti meg mindig polgárait; de az az állam, mely a saját törvényeivel ellenkező törvények alatt álló külön kasztot tűr meg kebelében és pol-

S ezzel megfogta a jobbját, megszorította s ment.

A „paraszt“ egykedvűen ballagott tovább s fogai közt mormogta:

— Ne legyen a nevem Szabó Dénes, ha ez a kölyök meg nem bolondul még a miatt az asszony miatt!

Csótár még jókor átért a másik fasorba. Szembe jött vele valaki, de még volt ideje, hogy leküzdje felindulását, mire egymáshoz érnek.

Asszony volt. Fiatal, virágzó. Szemeinek fényét már messziről megérezte s idegein átfutott valami melegség, forróság, minő a villamáradat. S e közben azon gondolkodott, mint szólítsa meg.

Már a kalapját akarta emelni, hogy köszöntse. Az asszony ránézett s valami tiltó volt a nézésében. És elmentek egymás mellett, mint két idegen. Mert azt nem hallotta senki, amit az asszony mondott, mikor odaértek egymáshoz.

— Beszélni akarok magával. Jöjjön.

A távolság megmaradt köztük mindig. Mert hát első a látszat; a világ száját ke-
rülni kell.

Csak akkor, mikor a fasor végére értek, elől az asszony s utána jó messze Csótár, ahol a már kalászos rozsvetés ringott két oldalon, akkor mertek közeledni egymáshoz. S amint lekanyarodtak a rozsvetésbe vivő gyalogútra, ott Csótár az asszony mellé lépett; közvetlen közelébe, hol érethette még ajka forró lehelletét is. S megszólalt:

gárainak személybiztonságát sem e kaszt részéről fenyegető támadások ellen megelőző védelemben részesíteni, sem pedig a megtörtént sérelmeket büntető hatalmával orvosolni nem képes: az olyan állam nem érdemli meg, hogy neve a rendezett jogállamok sorában szerepeljen.

Kormánypárti szerénytelenség.

Mohács, 1896. szept. 16.

A kormánypárt már nyélbeütötte s helyi organuma útján a napokban közzé is tette a külső levő országos képviselőválasztások alkalmára a hivi által követendő akció tervét.

Vármegyénk valamennyi választókerületére kiosztotta a szerepeket, s megjelölte a főszereplőket. Hátra van még, hogy mielőbb főispáni utódról is gondoskodják, ha Kardos arra határozná el magát, hogy szeretetreméltóságát a törvényhozásban érvényesítse.

Az ellenzéki halandók közül csak Jesszenszky Ferencet biztatja eddigi mandátumának meg nem ostromlásával. Brázainak mézes madzagot, Antal Pálnak pedig csak statisztika szerepet juttat, bár valósággal őt is Gyulástul együtt inkább már a vármegye határain kívül odébb állítva látná!

Stájevics Jánost a mohácsi járás terhére kebeleztette be. Hálátlansággal fenyegeti meg a mohácsiakat, ha szemben képviselőjük „bokros“ érdemeivel, másra még csak gondolni is merészelnének. Ezt a kormánypárt pécsi és mohácsi organumai már többször is megcselekedték!

S ugyan mik azok a hervadhatlan érdemek, ha szabad kérdenünk anélkül, hogy a kormánypárt illusztris jelöltje által városának netán tett szolgálataiból legcsekélyebbet is levonni szándékoznánk?

Tán a Mohácson felállított állami polgári iskola? Mi úgy tudjuk, hogy a mohácsi polgári iskola eszméjét sok évvel ezelőtt Német Lipót indította meg nemcsak, hanem 23 ezer forintot gyűjtött össze aláírás útján s bocsájtott a város rendelkezésére. Jagics

— Parancsoljon velem, asszonyom.

De nem kapott választ.

Csak egy kis forró, meleg kezét érzett kezéhez simulni, s két ragyogó szemét arcára tapadni. Megfogta azt a kis, forró kezét, visszanezített abba a ragyogó két szembe s ment szó nélkül az asszony oldala mellett, be-be a rozsvetés közé, hol enyhe szellő lengette a kalászt, fűj pitypalattytolt a barázdákon s paccirta szántott a légben. S ember nem volt sehol se.

* * *

Ismerték önök ugyebár Szabó Dénest? Nem? Az se baj. Én vagyok az utóda. Ő már szerencsés ember; egy forint napidíjjal irnok lett valahol. Itt hagyta nekem a nyolc van krajcáros diurnistaságot.

Meg még valamit.

A fentebbi sorokat találtam az íróasztalán sok lim-lom között.

A végén írónnal ez a pár sor volt odavetve:

„Még sem jól ismerem az asszonyokat. Utánok mentem. S láttam, mikor az az asszony körülfonta a két karját annak a kölyöknek a nyakán és felnyújtotta hozzá az ajkát epedve, sóváran egy csókört.

Ugy látszik, nem fog megbolondulni azért az asszonyért az a gyerek, — de az asszony bolondul érte!”

... Ennyi s más nem. Én nem is teszek hozzá, de a másolat hitelért jót állok.

Floridor.

két évvel ezelőtt újra életre ébresztette az eszmét. Indítványára a városi képviselő 50 ezer forintot és telket szavazott meg e célra s ajánlott fel a kormánynak, mit annak idején Csáky gróf elfogadott, Wlassics pedig a múlt évben végrehajtott.

Kié tehát az erkölcsi és anyagi érdem, ha a kormánypárt szerénytelenségét követve efelől számolni akarunk?

Kétségtelenül senki másé, mint Mohács város közönsége, s legfelebb azoké a jó uraké, ha ugyan részüket kivenni kívánják, a kik az eszmét felvetették, ébrentartották, s ekként a megvalósulás elé vitték!!

Kormánypárti felfogás szerint Stájevics összes érdeme, hogy sürgette a perfektté vált dolog foganatosítását s figyelmeztette a minisztert, hogy a kifizetett pénzért a város valahára iskolát is látni óhajt!

A jó mohácsiak tehát lelki furdalás nélkül szavazhatnak bátran: Trixlerre, Neumayerre, sőt Jagicsra is; mert Stájevics érdemei az ötéves mandátummal bizony-bizony nagyon drágán lettek honorálva! x.

Felhívás előfizetésre.

Az évnegyed közeledte alkalmából felhívjuk a „Pécsi Figyelő“ olvasóit előfizetéseiknek minél előbb való megújítására, a mely célra vidéki előfizetőink részéről a csatolt postautalvány szives igénybevételét kérjük.

A „Pécsi Figyelő“ a jövőben is, miként a múltban, tántoríthatatlanul kitart a függetlenségi és 48-as párt eszméi és programja mellett. Közel negyedszázados pályafutásunk fölment bennünket a bővebb önajánlástól.

Különösen érdekesnek ígérkezik a közelgő évnegyed az olvasó közönségre nézve a mennyiben a választások valószínűleg ebben az időben fognak végbemenni. A „Pécsi Figyelő“ semmi áldozatot nem kímél, hogy minden irányból, de különösen a vármegye választási mozgalmairól, gyors és pontos értesítést hozhasson.

A „Pécsi Figyelő“ tartalma és beosztása marad a régi, hivatásos ujságírók által előállítva. Közleményeink mindig aktuális eszméket ölelnek fel és meggyeszerte visszhangra találnak.

Olvasóink szaporodtával kiadóhivatalunk napról-napra igyekszik a lap színvonalát emelni, egyre gazdagabb hírvivat és távirati rovat, állván a közönség rendelkezésére, a miben nagyszámu vidéki és fővárosi tudósítóink járnak a szerkesztőség kezére.

Mióta a „Pécsi Figyelő“ napilap lett, olvasóink páratlan felkarolása tette lehetővé, hogy folyton haladva, ma már lapunk a legjobban szerkesztett vidéki lapok közé tartozik.

Teljes bizalommal kérjük tehát olvasóinkat, hogy az előfizetési díjakat mielőbb beküldeni sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében fennakadás álljon be.

Szerényebb körülmények közt lévő hivi számúak a jövőben is fentartjuk a heti kiadást, melynek előfizetési ára negyedévenként csak 75 kr; míg a napilapé negyedévenként 2 frt 50 kr.

Hazafias tisztelettel

„Pécsi Figyelő“

szerkesztősége és kiadóhivatala.

H i r e k.

Pécs, 1896. szeptember hó 16.

Az anyósokról.

— Egy elfogulatlan bíráló elmékedése. —

A mesevilág a kegyetlen mostoha anyával, a szásadvégi szarkazmus az anyósokkal huzakodik elő.

Bár vannak, kik azt állítják, hogy az anyósoknak rossz színben való megvilágítása nem is szásadunk szülötte és idézik Juvenalt, ki 6. satirájában így énekel: „Desperanda tibi salva concordia sacra . . .” mi annyit jelent, ha él anyósod, vége a házi békének. Igaz, Juvenal és Aristophanes sokszor ütnek a „házi béke megzavaróján”, mégsem olyképen, mint az mai nap a néphumor és az esprit által kifejezésre jut.

Ennek oka nemcsak a nő szociális helyzetében rejlik, t. i. abban, hogy bizonyos fokú gyámság alatt élt, hanem és én épp ebben találok meg az okot, az élet nem volt annyira a négy fal közé szorítva, mint mai napság, a férfi a külvilágban mozgott, nem érintkezett folyton a nővel, így aztán nem volt annyi alkalom civakodásokra és veszekedésre; a nő és férfi közti viszonyt a ius szabályozta, és elnyomta ez a nőnek emancipációs hajlamát. Avatkozott volna csak be a nő férje politikai és jogi agitációba, a férj egyszerűen kinevette volna, anélkül, hogy ellenvetéseit csak megcáfolni is igyekeznék.

De térjünk csak vissza. Az ó-korban — mondám — megolvashatnók az anyósok ellen intézett támadásokat. A középkorban már szemlétomást gyarapodnak. Spanyolország recepteket készít az anyósok ellen; — a tapló tüzet fog és keletkeznek a ma többé kevésbé sikerült mondások — axiómák, — melyek édes — savanykás mosolylyal szólnak az anyósokról. A költők tehetségüket és idejüket arra fecsérik, hogy komédiákat és tragédiákat írjanak, melyben a komikum és a tragikum az anyósok beavatkozási vágyukban, uralkodni akarásukban rejlik. Így érkeztünk el a mai korhoz melyben már megvetik a férfit, ki a nő anyját, a „kocsi ötödik kerekét”, csak rokonának is tekinti. A kegyetlenség bizonyos kéjvágya, valami Nero-Domitianus féle uralja a kedélyeket, hogy oly szívesen vesszi az anyósokról szóló szatirát, hogy csak azt, ki az ilyenekben eredetiséget talál, tartják „józanul gondolkodó filozófusnak.”

Irnak is lapjainkban hasábszámra ily cikkeket. Mint pl., hogy X uszás közben észre vesszi, hogy barátja a partról a vízbe ugrik és még kísérletet sem tesz az uszásra. Megfogja és kérdi „mi bajod?” „Barátom — hangzik a fuldoklónak válasza — én vagyok a legaszerencsétlenebb ember. Az anyósom . . .”

Alig, hogy X est a szót hallja elereszti ismét barátját, és másnap sirva adja meg neki a végtisztességet.

Vagy az annyira felkapott élc, (?) melyet a lapok oly nagy előszeretettel ismételnék meg még ma is:

„Az anyós ő nagysága veje jelenlétében így szól a belépő orvoshoz.

— Orvos úr, segítsen! A vőm megmérgezett.

— Aljas rágalom orvos ur! mondja a vő. Nem mérgeztetem meg . . . Az igazságnak ki kell derülni . . . Követelem, hogy rögtön . . . boncolja fel!

Sapientia sat! Az anyós a gonoszság jelképe volt és marad és csak ő reá gondol — némelyek szerint — a jámbor keresztény, mikor ájtatosan fohászodik „Urunk ments meg minket minden gonosztól!”

De félre a tréfával!

En elfogulatlan vagyok és így másképp is ítéltem meg a dolgot. Hogy vannak tényleg ilyen kaliberű anyósok, azt nem is aka-

rom tagadásba venni, de már engedjék meg kedves olvasóim, sokkal több azon haszontalan gyerekek száma, kik a szülőknek csak bajt okoznak, kik miatt tényleg okuk van buslakodni, hát ezekről hallgat a krónika? Látezük: az anyósokon ütni, rólok rossz életet faragni semmi egyéb, mint divat, mert megteszi ezt az is, ki egészen meg van előgedve vele, megteszi ezt a fiatal férj már a mézes hetek alatt, a mikor pedig egész érthető okoknál fogva a vő és anyós közt a jó viszony még fenn áll.

Egyebekben is, sokkal kisebb azok száma, kik az anyós igájának vannak alávetve, mint kik papucshősöknek nevezetnek és ez matematikailag is bebizonyítható. Ön-kény uralom alatt csak azok vannak, kik azt isteni és emberi jog alapján megérdemlik. És mivel sokkal többben vannak a nő hatalma alatt, mint az anyós befolyása alatt, statisztikai adatokat felhozni állításom bebizonyítására, úgy hiszem felesleges volna.

Azonkívül mennél jellemesebb a férfi, annál jobb viszonyban áll anyósával, a legenda „furiája” csak akkor van a családban jelen, ha a férj törpe, akaratnélküli.

És vegyük csak a dolgot, a mint van: Megismerkedtél egy szép fiatal leánnyal, egész lénye, minden mozdulata, ajkairól ellesett minden szó csodálattal tölt el. Vele való érintkezéseidben megtudtad, hogy nemes szíve van, hogy ép oly szerény, mint kívánalmak nélküli, ép oly nevelt, mint természetes. Te megszeretted. Gondold meg hát azt is, kinek oltalma alatt lett ilyené? csak anyja karjai közt! És az a nő, kinek szülöttjét te annyira megszeretted, ki neked annyira megtetszett, mihelyt vágyaidat elérted és feleségednek nevezheted, egyszerre mint a házi béke megzavarója jelentkeznék; ő, ki leányát még most is szereti, kinek leánya erényes, szép és jó tulajdonságaival mindenben anyjára hasonlít. Miég a gondolat is abszurd!

Hogy a férj anyósával szemben intoleráns, minden kicsiséget felfúj, annak oka, hogy kevesbednek a szerelmi és szaporodnak a pénz házasságok. A férj, ki nejét igazán szereti, szimpatizál is annak édes anyjával, de ki néhány értékpapirt vett el, a leányt pedig ráadásnak tekinti, az könnyen hihető, hogy könnyösen viselhetik anyósával szemben, mert még a szeretet szikrája is kihalt belőle. Rendszerint azonban az ilyen anyós még néhány ropogós ezres birtokában van. A férj sovár szemekkel tekint ezekre, igyekszik elnyomni való érzelmeit, szimulál ezek helyett másokat, mert hát anyósa „egyik boldog órájában” reá nézve nagyon is kellemetlen végrendeletet írhat, — és a komédia nem valami kellemes, a való érzelmek előtérbe tudnak és az örökségből való kizáratás előtti félelem adja meg az ihletet vő urainknak, kik aztán mint holmi fűsápoóták a hosszú hasonlónál visszhangra találó „jermiadokat” szöngenek.

En megmaradok állításom mellett, nézetem nem változott, és bátran állítom, ha a vő anyósával rossz lábon áll, a viasály oka mindig a vőben keresendő. „Sztileid megválasztásában nem lehet elég óvatos” — mondja Bukovay Abassi, ugyanez áll az anyósokra is azzal a különbséggel, hogy a választás jelen esetben, ha indirekte is, de lehetséges. Válassz magadnak egy jó szívű nőt feleségül, ki téged szeretni tud, akkor anyósod sem lesz hasonló a lernai Hydrához — mert a rózsza a rózsabokorban nő és nem a büst gerjesztő iszapos mocsarakban s „csak sást nemzenek a sasok és nem költ fűrjeket Nubia párdúca!”

Stella.

Naptár 1896. szeptember 17-én.

Naptár: csütörtök, szept. 17. — Róm. kath.: Lambert. — Prot.: Valér. — Görög-kel. (szept. 5.) Zakariás. — Zsidó: Jom-Kippur. — Nap két 5 óra 25 perckor; nyugszik 5 óra 50 perckor. — Hold két délután 4 óra 10 perckor; nyugszik éjféltől 12 perckor.

Időjárás: hőmérőjel 15 Celsius fok meleg, légnymás 752. — Kilátás a központi meteorológiai intézet jelzése szerint: száraz, meleg idő várható.

— (Állandó választmányi ülés.)

Ma délelőtt 10 órakor tartotta Baranyamegye állandó választmánya Kardos Kálmán főispán elnöke alatt ülését, melyet leginkább a jövő évi költségvetés összeállítására tett szükségessé, hogy az még az október 12-én tartandó közgyűlés előtt a törvény értelmében 15 napig közszemlére legyen kifüggeszhető. Ezenkívül valami 12 ügyet referálták gyors egymásutánban Sinkovich, Lechner és Kisasszony aljegyzők, miután az ülés 25 perc alatt véget ért. A közgyűlés többi tárgyaira nézve legközelebb még egy másik állandó választmányi ülésre is lesz szükség.

— (A dunántúli ev. ref. püspök beiktatása) e hó 13-án ment végbe Pápán, Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter, a különböző egyháskörletti püspökök és Veszprémmegye összes notabilitásai jelenlétében. A beiktatási szertartást a templomban Kiss Gábor pápai lelkész nyitotta meg rövid imával, azután Szász Károly püspök tartotta meg felavató beszédét. Az új püspök, Antal Gábor ezután szép beszédben fejtette ki kormányzói hivatását és isten áldását kérte működésére. A nagyszámu küldöttek fogadtatása következett ezután, ugyancsak a templomban. A püspöki kar nevében Kis Áron debreceni püspök, az ág. ev. egyháskörlet nevében Gyuráts Ferenc püspök nagyhatású beszéddel, a pápai ev. ref. főiskola nevében Cike Lajos és Darányi Ignác földm. velésügyi miniszter, a gondnokok nevében Boné Géza, Komárommegye részéről Sárközy főispán, Veszprémmegye nevében Véghelyi Deseő alispán, a róm. kath. hitközség részéről pedig Sánt József üdvözlők az új püspököt, ki előtt még azonkívül is számos deputáció tisztelgett. Délben kétszázötven terített bankett volt, melyen a királyra Antal Gábor emelt poharat. Utána Darányi miniszter, Cike Lajos, Barthalus István stb. beszélt.

— (Jom-Kippur.) Izraelita polgártársaink holnap (csütörtökön) tartják a hosszúnappal ünnepét. Ez ünnepet az izraelita templomban a következőképp ülik meg: Ma (szombán) este 6 órakor „Kol Nidre” énekeltek és hitshónoklatot mond Perle Ármán dr. főrabbi. Holnap reggel fél 7 órakor „Sáháris”-ima, utána fél órai szünet. Délelőtt fél 10 órakor „Muasáf”-ima s utána hitshónoklat, melyet szintén a főrabbi tart. „Muasáf”-ima után egy órai szünet. „Minha”-ima délután 4 órakor; „Nila”-sárma délután 6 órakor. A templomba csak belépti jeggyel lehet bejutni, a mely intézkedés a tulassufoltág elkerülése végett volt szükséges, mert a múlt heti ünnepi ájtatosságok alatt is többen elájultak a tulassufolt templomban.

— (Baranyamegye költségvetése.) A ma megtartott választmányi ülés foglalkozott a vármegye 1897. évi költség-előirányzatával. A költségvetés általában véve a rendes keretekben mozog, mindössze is annyi eltérés van az előző évitől, hogy ebbe már föl vannak véve a belügyminiszter által már engedélyezett központi nyilvántar-

tónak, kösponti irnoknak és két járási irnoknak összesen 2000 frtot tevő járandóságai, valamint a siklósi főszolgabírónak 200 frt iroda-bérlés járandósága, e szerint a 119.790. frt 10 kr. fedezettel szemben 119.990 frt 10 kr. kiadás áll, tehát a mutatkozó 200 frtnyi hiány az állami javadalmazás terhére volna átveendő. Kapcsolatban a költségvetéssel elfogadta az állandó választmány alispánnak ama javaslatát, melynél fogva nemcsak a hegyháti és baranyavári járásban szükséges egy-egy irnok, hanem a többi 5 járásban is, valamint hogy a megye szolgáltatásban álló 4 járási állatorvosnak összesen 2200 frtnyi járandósága, mely eddigelé a problematikusan befolyó ebadóból nyert fedezetet, szintén az állami javadalmazás terhére vétessék át. Hasonlóképpen a dárdai főszolgabírói lakás-tetőzete is, melyet a nyári viharok alaposan megrongáltak, sziután az állami javadalmazás terhére javíttassék ki, mivel a vármegyének pénze egyáltalában nincs a dárdai főbíró lakbért ugysem élvez.

— **(Uj jogakadémiai tanár.)** Macki Valér dr. egri ciszterci rendi főgimnázium tanár, ki Pécsen is hosszabb ideig tanárkodott, az egri püspöki joglyceumhoz a bölcsészeti erkölcs tantervére rendes tanárrá neveztetett ki.

— **(Minisiteri-köszönet.)** A vallás-és közoktatásügyi minisiter a Somogy megyei Takarékpénztárnak a kaposvári állami főgimnázium segélyező egyesülete javára tett 100 frtos alapítványáért köszönetét nyilvánította.

— **(Kortések Biedermann lovagnál.)** A napokban egy nagyobb csapat hobolyi, istvándi és több Szigetvár vidéki földműves kereste föl Biedermann Rezső lovag szentegáti nagybirtokost, följajánva részére a szigetvári mandatumot. A lovag ur feltételes feleletet adott, a mennyiben előre jelezte, hogy ha t. i. elfogadja a jelöltséget, úgy csakis kormánypárti programot vall. Az elfogadásra nézve azonban nyolc napi megfontolási időt kért.

— **(A vármegye törzstőkéje.)** melyet a különféle címeken már régebben megszavazott összegek teljesen kimerítettek, nem sokára fölveszi a néhai nevet. A monográfiára megszavazott 6000 frt is csak úgy futja már ki, ha az utolsó Mobikánként még meglevő 4200 frtos földterhermentesítési kötvény beváltatik. Az állandó választmány javasolja a közgyűlésnek a beváltást, a midőn astán kifizettetnek a kifizetendő és el lehet majd mondani, mint Kálmán király a boszorkányokról, hogy . . . „nulla fiat mentio.“

— **(Eljegyzés.)** Sey Tamás szentlőrinci szolgabíró eljegyezte Benkő Ilona kisasszonyt, Benkő Gyula szentlőrinci ügyvéd leányát.

— **(Beszakadt tető.)** A Putzer Jakab tulajdonát képező Klimó-utca 26. sz. a. hátsó udvarán levő régi, vályogból vert rozoga hátsó oldalfala ma délben nagy robajjal bedőlt. A gyorsan alkalmazott munkaerő a bedőlt törmelékelt eltávolítandó, a tetőt akarta előbb lehordani. Mig két munkás a cserepek lecsúszásával foglalkozott, munkaközben a tető is beszakadt. Szerencsére, emberéletben nem esett kár.

— **(Pécs vendégei.)** A Budapesten f. hó 25-én és 26-án tartandó második nemzetközi bányászati-kongresszus tagjai — mint irtuk is már — a kongresszus után lejönnek Pécsre, hogy itt a Dunagőzhajó-Társaság bányáit megtekintsék. A vendégek f. hó 27-én este érkeznek Pécsre és 28-án megtekintvén a várost és a Bányatelepet, 29-én reggel utaznak vissza Budapestre. A vendégeket vendéglőkben és magánlakásokon helyezik el és a fogadtatást a rendező bizottság titkárja Reeh György, rendőrkapitány, élén pedig Kardos Kálmán főispán és Aidinger János kir. tanácsos, polgármester állnak. Eddig a kongresszusnak következő tagjai jelentették be, hogy lejönnek Pécsre. Külföldiek: Vogel főbányatanácsos Labrze, Dr. Heinrich György igazgató Wahle Freiberg, Rayscher Károly igazgató Rielefeld. Manns H. igazgató Dortmund, Kolbe bányagazgató Kattowitz, Klönne Ágost gyártulajdonos Dortmund, Ellinger H. főmérnök Köln a. Rajna m., Framers Alajos főmérnök Bobrek F. Sz. Ausztriaiak: Rücker Antal főbányatanácsos Bécs, Mayer János bányatanácsos Mährisch-Ostrau, Molinek Henrik igazgató Mährisch-Ostrau, Sonneberg F. bányatulajdonos Deutsenthal, Stache G. bányatulajdonos Bécs, Hirsch M. gyártulajdonos Schlan (Csehország). Dr. Schneider Gusztáv ügyvéd Teplitz, Syroczynsky Lajos főmérnök Lemberg, Poppe János főmérnök Polnisch Ostrau. Suszycky Zenov főmérnök Vietzinno, Fric József főmérnök Polnisch-Ostrau; Mauerhofer József főmérnök Polnisch-Ostrau. Magyarországiak: Oelberg Gusztáv bányakapitány Zalatna, Schalat J. kir. bányatanácsos Vajda-Hunyad, Rudolf A. igazgató Bennberg, Neuhold János igazgató Lajtha-Ujfalu, Kubiás J. igazgató Budapest, Gerber Frigyes vezérigazgató Salgótarján, Herz Zsigmond vezérigazgató Budapest. Csor, bits László gondnok Sajó Kaza, Déry Károly széneladási iroda főnöke Budapest, Rancinger Vince felügyelő Dorog, Latinák Gyula műhelyfőnök Budapest, Krausz Nándor üzemevezető Alsó-Mecenzéf, Stepán Miksa kir. főmérnök Akna-Sugatag, Farkas J. főmérnök Baglyasalja, Halmay Albin főmérnök Ózd, Hoffmann Richard főmérnök Salgó-Tarján, Tribusz Antal kir. főmérnök Petrozseény, Oblathek Béla kir. főmérnök Ferenézely, Singer Bálint főmérnök Nagy-Mányok, Pap János főjegyző Salgótarján, Fabry Andor mérnök Badin (Farkasfalva), Hönsch Árpád mérnök Berzászka, Benedek Kálmán kir. mérnök Nagyg, Gross Abris mérnök Dorogh (Esztergom), Urányi Albert Budapest, Ince Sándor Nagybánya, Bucek József mérnök Gyalár. N. N. Alsó-Mecenzéf, Nikl János kir. mérnök Abrudbánya, Milosevic Dusan Vadudobri, Mátyásfy József Vajda-Hunyad. Es a névsor előreláthatólag még növekedni fog a lerándulás napjáig.

— **(Halálozás.)** Negele Ferenc, rövid betegség után, ma reggel, életének 59-ik esztendejében meghalt. Temetése holnap (csütörtökön) délután 5 órakor lesz a Pappnövelde-utca 30. számú házból a budai külvárosi kőszirkertbe. Az engesztelő szent mise f. hó 18-án 9 órakor lesz lelkiüdvéért a belvárosi plébániatemplomban.

— **(Szerződés Somogyival.)** A színházi bizottság kiküldött tizes albizottsága Krasznay Mihály elnöklété alatt a ma d. u. 3 órakor tartott ülésében hosszas beható vita után a következő szerződés tervezetét fogadta el:

1. Pécs város közönsége bérbeadja, Somogyi Károly igazgató bérbe veszi f. évi október 1-től 1898, virágvasárnapjáig bezárólag minden bérfizetés nélkül a pécsi nemzeti színházat kizárólag magyar színelőadások tartására.

2. Somogyi köteles jól szervezett, művészeti szempontból nem kifogásolható, kellő számú szereplő és zenekari tagokból álló társulattal drámai, színmű és operett előadásokat tartani.

3. Köteles az igazgató a tagok teljes névsorát, a szerepkör megjelölésével, az évad megkezdése előtt 14 nappal a színházi bizottságnak bemutatni és ennek esetleges kifogásait figyelembe venni.

4. A zenekari tagok számát mindenkor a színházi bizottság határozza meg a helyi viszonyoknak és igényeknek megfelelőleg.

— 5. A színházi bizottság van hivatva a heti műsor megállapításába befolyjni, melyre vonatkozólag az igazgató tervezetét mindenkor előlegesen tartozik bemutatni a színházi bizottság elnökének.

6. A napi helyárakat, valamint az esetleges felemelt helyárakat mindenkor a színházi bizottság állapítja meg együttesen az igazgatóval.

Ha egyetértés nem jönne létre, a város tanácsa dönt.

7. Az igazgatóval szemben a színházi bizottságot mindenkor annak egy megbízott tagja képviseli.

8. Az igazgató a városi tanács rendelkezésére minden előadásra egy páholyt, 5 zsöllét és 2 támlásulást tartozik átengedni; továbbá minden évadban az egész színházat két előadási napra.

9. Világítási és fűtési célokra a város évente, mindenkor utólagos havi részletekben 5000 frtot ad az igazgatónak; úgy azonban, hogy az itt elfoglalt munkások fizetése, a kik a városi főmérnök rendelkezése alatt állanak, betudatik az 5000 frtba; és ha netán a fűtés és világítás többbe kerülne, az igazgató ezt a sajátjából fedezi.

Mivel azonban a városnak a légszennyezővel fennálló külön szerződése alapján a világítási számlát fizetni tartozik; a mindenkori számlák esetről-esetre levonatnak az 5000 frt értékéből,

10. Köteles az igazgató minden évadban egy teljes színpadi díszletet a város tulajdonába átengedni; ehhez azonban az anyagot a város adja, illetve fizeti az árát.

11. A színház összes berendezési tárgyai leltár mellett adatnak át az igazgatónak, a ki szerződése lejártával ugyancsak leltár mellett adja vissza azokat. A hiányzó vagy megsérült tárgyak az igazgató költségén pótlandók.

12. A színház fentartásából és használatából eredő hiányok és károsodások a várost terhelik; a többiekért azonban az igazgató felelős, ha mindjárt a közönség által is okoztatnak is.

13. Tűskár ellen a színházat 200 előadásra a város a saját költségén biztosítja. Ha azonban több előadás tartatnék, — beleértve a város kompetenciáját képező két előadást — a díjkülönbözetet az igazgató viseli.

14. A felszerelésekre az igazgató köteles felügyeltetni; az épületre magára a város költségén alkalmazott házfelügyelő ügyel föl, mig mindenre a fő felügyeletet a városi főmérnök gyakorolja.

15. Az ellenőrzéssel megbízott színházi bizottsági tagok bármikor és bárhová beléphetnek a színház épületében.

16. A kéményseprési díjak kizárólag az igazgatót terhelik.

17. A színházi épület kizárólag színi előadások céljaira vehető igénybe. Bérbe vagy albérbe nem adható.

A ruhatárakban a közönségtől szedhető díjak az igazgatóval együttesen a szinbizottság által állapíthatók meg. Ha egyetértés nem jönne létre, a tanács dönt.

18. Ha a szerződés bármely pontját az igazgató be nem tartaná, egyszeri megintás után 100 forintig terjedhető bírsággal is sújtható minden bírói eljárás kizárásával a tanács által, mely bírság a szubvencióból levonásba hozható.

19. Ha a szinbizottság arra a tapasztalatra jut, hogy az igazgató a város igényeit ki nem elégítheti, feltétlenül joga van már 1897. virágvasárnapján a szerződést fölbonthatni tekinteni, anélkül, hogy az igazgató bármiféle kártérítési igényével felléphetne.

20. Peres kérdések esetén a pécsi kir. járásbíró, mint választott bíróság illetékessége kikötött.

21. Jelen szerződés jogérvénye az igazgatóra nézve annak aláírásával kezdődik; a városra nézve azonban csakis a belügyminiszteri jóváhagyás után kötelező.

Művészet, irodalom.

⊙ A színi idény kezdete. Somogyi Károly, a pécsi nemzeti színház igazgatója, tegnap előleges színijelentésben tudatta a pécsi közönséggel, hogy a színi idényt jövő október hó 3-án (szombaton) kezdi meg Dobsa Lajos nagyhatású történelmi színművével, „IV. László”-val. Az előleges színijelentésben közli a direktor a társulat névsorát, két kategóriát állítván fel: „nők”-et és „férfiak”-at. Közönségünk tájékozása végett mi tartjuk szükségesnek ennél fogva,

hogy először is a „nők” közül válogassuk ki, a kiket ismerünk s a kik minden bizonyonyal nem — kardalósok. Ezek: Annyal Ilka, a ki Rónainé Balogh Etel szerepkörét tavaly még csak lépésről-lépésre tudta betölteni; Kissné Breznay Anna, a mi kedves és minden szerepben helytálló tudó drámai művésznőnk; Nográdiné Bodroghy Lina, a ki Kalmár Piroška szerepkörére van szerződötve; Bodroghyné és Benkő Jolán, a régi ismerősök; Juhász Ilona, Kézdi Juliška és Gy. Mészáros Kornélia, az operette-előadások jól ismert erői és Polgárné. Uj akvizíció Hegyessy Rózsa, operette-énekesnő, — a többi hölgyek a kart vannak hivatva alkotni. A férfiak közt ott van Kiss Pista, Perényi Bognár János, Polgár Sándor, Gyarmathy, Boross és Baghy Gyula. Visszajön Bihari Ákos is (majd meglátjuk, mennyit „tanult”) s Fűredi (Fűret) Béla és Janiky Miklós a férfiak közt az új akvizíciók, — a többiek pedig a kardalósok csoportját alkotják. A társulat tehát — ugyanaz, mint a pótidényben volt. Hogy mennyit haladhettek az akkor is kifogásolt tagok: azt majd a jövő mutatja meg. Bizonyára sokat kellett haladniok, mert különben a direktor csak gondoskodott volna jobb erőkről. Az előleges jelentésben különben Somogyi a közönség, a tanács, a színtügyi bizottság és a sajtó támogatását kéri s erre bizonyára rá is akar szolgálni. A mit majd meglátunk. A helyárok leszállítását a jelen-tésben nem látjuk; sőt itt még a színlap-

bérlet is drágábbra van hirdetve, mint tavaly. Bérelni lehet f. hó 20-tól Valentin könyvkereskedésében. A zenét — a jelentés szerint — a 44. gyalogezred zenekara fogja az előadásokhoz szolgáltatni.

Törvénytörvények.

§ A pécsi törvénytörvények rágalmazója. Ezelőtt 25 esztendővel Mohácson meggyilkolták Klitsch János vendéglőst és gabonakereskedőt, a ki milliomos hirében állott. Gyanuok alapján annak idején elfogtak néhány embert, de a vizsgálat semmi eredményre nem vezetett. A hagyaték felvétele is lezállította néhány szerény ezresre a képzelt milliókat, a mi azt a meggyőződést érlelte meg Klitsch János eszéki korcsmárosban, a meggyilkolt unokaöccsében, hogy Keresse Imre mohácsi közjegyző volt a gyilkosság érlelmi szerzője, mert neki állott érdekében a milliókat devalválni. Furfangos eszével nemsokára a tetteiket is kistűtötte s ezek ő szerinte a következők lettek volna: Bodó György, Rebenszky Imre, a kik azelőtt földhöz ragadt szegény emberek voltak, de hirtelen meggazdagodtak, továbbá Kovács Mihály, az ő tulajdon sógora és még három más ember.

Az unokaöcs feljelentette őket a pécsi törvénytörvényeknél, de a vizsgálat eredménye megint csak az volt, hogy szabadon bocsájtották őket a nélkül, hogy végtárgyalásra került volna a dolog. Pár év múlva megint feljelentette a tulajdon sógorát a gyilkosság miatt s tanu gyanánt megidézni kérte édes anyját, a ki a véres inget megtalálta, továbbá

tem tehát lépteimet, midőn egyszerre kocsizörgés vert fel hallgatag utamból. Csendes haladásban közeledett felém egy kocsi az ut közepén; négy, köpenybe burkolt alak ült rajta, a mint a homályban kivehettem. Lekertültem utamról, hogy a horkoló lovakat meg ne zavarjam; a szomorulúzes mellett értek közelembbe az esti utasok, s köpenybe temetett tekintetemet felvettetem, hogy reájok pillantsak a felkelő hold fényénél. Hárman ültek az első ülésen, míg negyedik társuk egyedül. Alighogy mellettem elhaladtak, vad hangusztitkot hallottam, s láttam, a mint a magánosan ülő alak köpenyét szétvetve fényes művi pisztolyt ránt elő övéből. Egy csattanás, egy lövés . . . Többre nem emlékszem.

Miközben Kamarás Juliska egy forró csókkal zárja le sokat szenvedett jegyese ajakát, Kamarás s az öreg Szivós János jelentős tekintettel pillantanak egymásra.

— Az volt, az; neki kellett lennie — tör ki Kamarás János fékeszhetetlen indulattal.

S midőn az ifju Szivós kérdéseire elmondja, hogy miként kérte meg a rác-vezér Juliskája kezét, s miként utasította vissza a büszke nemes, ekkor meg a boldog ifju keresi fel kedvese rózsás ajkait ajkaival.

Kamarás János, az ifju, látva barátja arca mint változik el, elbeszélés közben, vigabb tárgyról kezd szólni.

— De most már ne buslakodjunk a multakon, inkább gondoljunk a jelenre. Mikor tartjuk meg e sokat szenvedett pár menyegzőjét? mondja mosolyogva, s Szivós János és Juliska elé lépve.

folyó között; sok minden, mi e hon történetében véres betűkkel van feljegyezve.

Rákócy hadai változó szerencsével harcoltak az atyja halála után trónra került József serege ellen; az alkudozások majd folytak, majd félbeshakitva szüneteltek, hogy a felujult háboru pusztítása annál súlyosabban nehezedjék a nemzet fölé, kinek égre ható jajait e földön senki sem hallgatta meg. A labanc és kuruc halálos gyűlölete egymás ellen fel-fellobogott s fénye mellett ölte le testvér testvérét, rokon a rokont.

A szabadságharcosok fegyvereit azonban inkább kegyelte a szerencse, mint a haza ellenségeinek véres acélait, melyek csillogó fényét elhalványították a honfivér cseppjei. Rákócy hős vezérei, kapitányai mindenféle győzelemmel hordozták zászlóikat, védve az üldözötteket, visszafogadva az elpártolt testvéreket s mint a megbotlott bűnösöknek, igaz szívűből bocsánatot adva nekik.

De eljött a megtorlás ideje is; hol nem találtak hódolatot, fegyvereik élével erőszakolták ki azt s a megátalkodott gonoszakat szigoru büntetéssel lakoltatták. Még egyszer felragyogott a nagy Rákócy Ferenc csillaga, elbűvölően, varázslóan, hogy hosszu pályáját dicsőségesen végezze be. A bérces Erdély örömiadva választá fejedelmül a kurucok hadának vezérét s jobbát szent esküvel ajkain nyujtá a testvéri egyesülésre; s Apaffy Mihály székét Rákócy foglalá el, ő vette kezébe a fejedelmi pálcát, ő öveste a fejedelmi karddal oldalát, hogy hű népét megvédje avval ellenőitől s az ő vállait fedte a fejedelmi bibor. S a két testvérorosság áldva hangostatá nagy fia nevét s a ki-

Kovács Mihályt, az ő édes testvérét, a ki férjének segített a vérnyomokat eltávolítani. A bejelentett tanúk közül azonban az öreg Klitschné hirtelen elhalt, Kovácsné pedig nem akart férje ellen vallani s így a feljelentés ujlag eredménytelen maradt.

Klitsch János ettől fogva örökké üldözte a pécsi törvényszéket beadványaival s mint-hogy ez sikerre nem vezetett, két rendbeli beadványt intézett az igazságügyminiszterhez, melyben azt állította, hogy a gyilkosokat azért nem lehetett kézre keríteni, mert a törvényszék, a bírósági személyek a gyilkosokat védelmükbe vették. A második beadványában egyenesen Kerese Imrét, az elhunyt mohácsi kösjegyzőt vádolja azszal, hogy hat tagu rablóbandát szervezett a végből, hogy az ő nagybátyját a nagy vagyon megkaparítása céljából láb alól eltegye, s végül annak a nésetének adott kifejezést, hogy a törvényszék össze játszott a kösjegyzővel s nem engedte meg, hogy az ügy végtárgyalás elé kerüljön.

A nyilvános rágalmazás vétsége miatt került tegnap Klitsch János a budapesti törvényszék elé, a hol Baumgarten Isidor dr. elnökölt, a vádhatóságot pedig Csapó Ferenc kir. ügyész képviselte. A vádlott előadta, hogy szegénysége miatt nem volt képes ügyvédet vallani, tehát magát fogja védeni igazságos ügyében.

Elnök: Miért irt oly valótlanágoktól hemzseggő beadványt a miniszternek?

Vádlott: Mert az urak eltussolták azt a gyilkosságot, pedig most is be tudom bi-

sonyítani, hogy a sógorom keze benne volt a dologban.

Elnök: Ki volt a gyilkos?

Vádlott: Bodó György, meg a sógorom.

Elnök: Ha bűnösök lettek volna, nem kerültek volna el büntetésüket. Hát azt hiszi ön, hogy a pécsi törvényszék részrehajló volt?

Vádlott: Azt éppen nem állítom, de nem törődött a dologgal, mindig elutasított és még csak végtárgyalásra sem került a sor.

Elnök: Tudja-e, hogy az ilyen gyanúsító beadványokért elítélik az embert?

Vádlott: Tudom, de akkor vegyék kezükbe a gyilkosság ügyét is.

Elnök: Azt már nem fogjuk tenni,

A törvényszék Csapó Ferenc kir. ügyész indítványára nyilvános rágalmazás vétsége miatt Klitsch Jánost három havi fogházra és 50 frt pénzbüntetésére ítélte, súlyosító körülményül véve, hogy a nemtelen vádakát még a tárgyalás folyamán is hangostatta.

Az ítélet ellen úgy vádlott, mint a kösvádló felebbesét jelentett be.

§ A kataszter miatt. Kölcsönös becsületsértés, illetve hatóság elleni erőszak miatt álltak ma a pécsi kir. törvényszék előtt ifj. Farkas József és Sebők János váznoki lakosok. A múlt évi szeptember 9-én este ugyanis az történt a faluban, hogy Sebők János községi bíró ifj. Farkas Józsefet felpofosta, emes pedig a bírót fültövéen megismogatta és a karján is könnyű testisértést okozott. A verekedésre pedig az szolgáltatott okot, hogy a bíró másnapra a kataszteri

felmérésre akarta a bíróháshoz rendelni Farkas József apját s a Farkasné asszonyság a kataszterről és a bíróról olyan becsmérlőleg nyilatkozott, hogy a bíró is dühös lett s az ifju Farkas szembeállván vele, kölcsönösen összeverekedtek. A mai végtárgyaláson hajlandók voltak egymásnak megbocsájtani s összeparolástak. Ezért astán a kir. ügyészség a további eljárást megszüntetni indítványozván s indítványához Jobst László dr. és Kerek Mihály dr. védőügyvédek is hozzájárulván, a törvényszék a további eljárást megszüntette s a kibékült feleket haza bocsájtotta.

§ Betörő a postán. A pécsi postahivatal épületében folyó évi február 7-én este nagy volt a ribillió. Egyik postaszolga a mint este 9 óra felé a postaépületbe ment, a postautalvány osztály lépcsőházánál és a kapu alatt is a lámpákat eloltva találta. A mint a lámpát meggyújtotta, akkor látta, hogy a lépcsőház ajtaja nyitva van. Bement s ott találta Lesztár Lajos, postaigazgatósági szolgát, a mint a postautalvány-osztály szobaajtájának závarját le akarta fessíteni. Erre zajt ütött, de a rajtakapott betörő kifutott az épületből s egy szomszédos ház padlásán rejtezkedett el. Innen úgy hosta le a rendőrség s mikor kihallgatták, azt mondta, hogy sokat ivott s nem tudja, mit csinált. A postaigazgatóság fegyelmi uton rövidesen ki is adta az utját a szolgának s azt ma vont a kérdőre a betöréses lopási kísérlet miatt a pécsi királyi törvényszék. A végtárgyaláson

aludt remény újra fellobogott minden honfi örvendő szivében.

Elbeszélésünk személyeivel is sok minden történt, mióta elhagytuk őket. Keressük fel őket Kamarás uram hajlékában, hol összegyűlve vannak. A karos gyartyartók világa barátságos fényt vet boldogságtól mosolygó arcaikra, még a család őseinek képein is szokatlan fény őrte el a komor méltóságot. Örömnünnep van: az ifju Szivós János felgyógyulását ünneplik igazi örömmel, vig kedvvel.

Tekintünk csak meg az összegyűlt vendégeket, hiszen mind ismerős alakra akadunk. Ott Kamarás János s kedves életpárja beszélget nyájas hangon a fiatal Szivós asszóival, kiknek gondtól asántott arcán most igas öröm ül; itt a fiatal Kamarását látjuk, kinek arcán még mindig ott honol a régi bú, de azért nem egyszer vigan nevet fel a mellette álló alak asavaira. Szabó Loránt az, ki barátját, úgy látssik, mosolyra, vigasgra hangolja; arcán nyomot sem hagy a szivében rágódó bú, ajkáról csak néha lebben el egy elnyomott sóhaj, szemei titkon keresik fel jegyese oldalánál a boldogságban angyalhoz hasonló leányt, Kamarás Juliskát. Titkolt szerelme majd széthasítja szivét kemény keble alatt, de az emberfeletti erőfeszítés elnyomja a szerelem szavát, a baráti szeretet igaz hűsége mellett.

A boldog jegyespár csendesen nézi a szeretett család tagjainak örvendő beszélgetését s hallgatja Juliska csevegését.

— Fiam, Jani fiam, — szól Szivós János fiához, kinek arcán még meglátszik a súlyos betegség nyoma,

— beszéld el azt a gastettet, szólj istentelen megtámadóidról, ma, fellábadásod örömnapiján; ma, midőn nemcsak nekünk, de az egész hazának örülnie kell a szabadság fegyvereinek győzelmei miatt; ma, hogy el ne feledjük soha, hogy még unokáink keblében is éljen a bosszu érzete.

— Igen; beszéld, ma, beszéld annak a szerencsenképű rác-vezérnek utonállásáról; az öröm estéjén eleve-nítsük fel emléket, hogy a véres bosszura mindenkor készen legyünk.

A felhevült büszke nemes alakja felemelkedett üléséről e szavak közben, s arcán a harag villáma cikkászik át.

Mindenki homlokán feltűnik egy percre a visszaemlékezés östét boruja, mert hiszen mindegyik szivében felsajog a már behegedt seb. Kamarás Juliska édes odaadással simul jegyese vállaira s szerető pillantásával bátorítja azt.

— Óh, hedves gyermekem, lázas álmaidban mindig, mindig emlegetted az orvtett elkövetését, mig mi égő arcod fölé hajolva lestük ajkad mosdulását, s könyeztünk fájdalmaid felett. Hála az égnek, hogy visszaadott aggodó szivünknek.

S az öreg Szivós Jánosné könyezve simitá végig fia fűrteit.

— Haza felé jöttem . . . Köpenyembe burkolva sietve folytattam utamat, mert már a nap leáldozóban volt, s alig érinté vörös sugáiraival a föld szintén. Senki sem jött az elhagyott uton; a fák zuzmarás ágai közt sivitva repült el a csipős szél, mely kipirosítá arcomat, s gyorsabb haladásra készített. Megkettőztet-

a postakincstár képviselőjében Schults Antal postafelügyelő jelent meg, a ki a meg-hiusult betörés alkalmából is jelen volt a helyszínén s a kinek vallomása szerint Le-zsetár nem volt részeg s teljesen beszámítható állapotban tette, a mit tett. Kárt különben semmit sem okozott s fegyelmi uton a posta igazgatóság hivataloslagi kötelességéből azonnal elbocsájtotta. Hogy Lezsetárt különben is bizonyos pénzszerzési vágy vitte a betörés megkísérlése és ha sikerül a betörés neki, pénzt is visz el, ha tud: legjobban bizonyítja az, hogy egyik társától akart egy forintot mulatás céljából kölcsönkérni s hogy azt nem találta, akkor kísérelte meg a be-törést. A királyi törvényszék a végtárgyalás adataihoz képest bűnsnek mondta ki vád lottat a terhére rótt bűncselekmény elköve tésében s ezért két hónapi fogházra ítélte. Az ítélet jogerőssé vált nyomban s az elítélt átadatott büntetése kiállása végett a királyi ügyészségnek.

§ Századvégi gyerekek. Egy alig ti-zenhatéves, meg egy tizenhét éves suhanc-gyerek állott ma a pécsi kir. törvényszék előtt. Kovács Imrénnek hívják az egyiket, Istókovits Istvánnak a másikat. Lopás sal, még pedig négyrendbeli lopás büntetével van vádolva az első; a másik pedig azzal, hogy társát felbujtotta a lopásra s aztán a lopott pénzt azzal együtt elmulatta. Az eset részletei a következők: Greif Károly illat szerkeszkedő azt vette észre, hogy üzleti asztalfiókjából több ízben hiányzott hol 1 frt, hol 5 frt, hol meg több is. Nem gyanakod hatott senkire, míg végre egy alkalommal rajtakapták az ott inasként alkalmazott Ko-vács Imrét, hogy az asztalfiókot egy kulca-csal ki akarta nyitni. A rajtakapott tolvaj a rendőrséghez kerülvén, ott töredelmesen be-vallott mindent. Elismerte, hogy négy ízben lopott ki pénzt a fiókból, összesen 45 frtot s az egyes lopott összegeket Istókovits Ist-ván nevű cimborájával rendszerint elmulatta, meg adott is husz forintot belőle külön Istókovitsnak, ki biztatta, hogy máskor is lopjon pénzt. A lopott pénzt a két századvégi gye-rek hol a „Vadászkürt“-ben, hol a „Zöld hordó“-ban, hol más korcsmában ellumpolta s mikor a tolvajt és cinkostársát elfogták, összesen 32 frtot vertek már el a lopott pénz-ből. A századvégi gyerekek felett ma ítélte a királyi törvényszék a Kovács Imrét négy-rendbeli lopás vétségeért hat havi fogházra ítélte, melyet — fiatal kora miatt — magán-zárkában fog leülni; Istókovits Istvánt pedig kétrendbeli orgazdaság miatt hat havi börtönre. Az elítéltek az ítélet ellen feleb-beztek, de felebbezett súlyosabb büntetés végett a királyi ügyész is.

TÁVIRATOK.

— **A képviselőház bizott-ságainak ülése.** („A Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A Házban ma negyed-órás ülésben a bizottsági előadók referál-tak s egy negyedóra alatt az előadók befejezvé mondókáikat, az ülés véget ért. A képviselőház f. hó 21-én (hétfőn) tartja ülését.

— **Talmi anarchisták.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Barcel-onában a napokban anarchista üzelmek gyanuja miatt letartóztattak 13 embert. Ma aztán szabadlábra helyezték őket, mert mit sem tudtak rájuk bizonyítani.

— **Találkozás a Filippini szigetenél.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A Filippini szigetekre kirendelt csapatok Carthagenába indultak.

— **Keleti bonyodalmak.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Az an-gol ujságok lármája, a melylyel világgá kürtölték, hogy Anglia már megegyezett Oroszországgal a török birodalom felosz-tására nézve, Kostantinápolyban leirhatatlan aggodalmat keltett a lakosság körében, amely a legrosszabbtól tart. Mértékadó körök azonban nem hiszik, hogy Angol-ország szövetkezett volna Oroszországgal Törökország megsemmisítésére. — A porta tegnap értesítette a nagyköveteit, hogy újra örmény merényletektől tart. miért is házaikhoz őrséget rendelt.

— **Összeesküvés az angol királyné ellen.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Brüsszelből jelentik, hogy az ir-országbeli fénieknek a nihilistákkal való szövetkezése a legutóbb felfedezett összeesküvésben, mint utólag kiszült, nem a cár, hanem Viktoria királyné és London városa ellen irányult.

— **Az interparlamentáris konferencia első vendégei.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Az in-terparlamentáris konferencia olasz tagjai tegnap esti 3/4 10 órakor Pandolfi márki vezetése alatt Budapestre érkeztek. A pályaházban Kossuth Ferenc, Keglevich István, Desseffy Aristid, Pázmándy Dénes és Óváry Lipót fogadták a vendégeket, kiket Kossuth Ferenc üdvözölt. Az üd-vözlésre Pandolfi márki válaszolt.

— **Mégis mozog...** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Athénben és Görögország több kikötő városában ma nagy vihar és földrengés dúlt. Falleronban a zápor egy sátrat tett tönkre, melyben örmények voltak elhelyezve. A hajléktalan örményeket a város lakossága fogadta be a házakba.

— **Dementált merénylet.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A párisi lapok és rendőrség egybehangzó hiri szerint a legutóbbi dinamit-gyártok elfo-gatásakor nem merényletről volt szó, ha-nem csak a féniek üzelméről, melyek egyedül Angolországra terjedtek ki.

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
SZAUTTER GUSZTAV PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF
kisdó.

NYILT-TER)

Legfinomabb

kárpáti juhturót

kis bődönökben 45—50 krig ajál:

NICK A. K. Pécs,

a bazár udvarban és király-utca 3. sz.

13802. sz.

tlkvi 1896.

Arverési hirdetmény.

A pécsi kir. törvényszék mint tlkvi ható-ság közhírré teszi, hogy a bonyhádi takarékpénztár részvénytársaság végrehajthatónak, Lehr György végrehajtást szenvedett ellen 80 frt tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a pécsi kir. törvényszék és a pécs-váradi kir. járásbíróság területén levő, a Zeibrik község határában fekvő, a zeibriki 160. sz. tjkvben felvett 32. hrsz. 17. sz. hársra, udvartérre és 33. hrsz. kertre 496 forint becsárban mint kikialtási árban az árverést elrendelte, s hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1896. évi október hó 12. napján d. e. 10 órakor Zeibrik községben a bíró lakásán megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikial-tási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 49 frt 60 krt készpénzben, vagy az 1881-dik évi no-venber hó 1 én 3333. szám alatt kelt igazság-ügyminiszteri rendelet 8-ik §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezé-bez letenni, avagy az 1881. évi 60. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Pécsen, a kir. törvényszék tlkvi osztá-lyánál 1896. évi július hó 17. napján.

Lukrics István

kir. táblai bíró.

13801. sz.

tkv. 1896.

Arverési hirdetmény.

A pécsi kir. törvényszék, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a bonyhádi takarékpénztár részvénytársaság végrehaj-tónak, Erb János és neje szül. Erb Erzsébet hidasi lakosok végrehajtást szenvedettek ellen 300 frt tőkekövetelés és csatlakozás folytán valamennyi elárverezendő ingatlanra Vagner Henrik (nős Mühl Margittal) hidasi lakos 212 frt és jár., Vagner Henrik (nős Poth Katalinnal) hidasi lakos 140 frt és jár. iránti, a hidasi 622. sz. tjkvben felvett in-gatlanoknak B. 5 alatti részére Schäfer Já-nos hidasi lakos 125 frt és jár., Engelman M. fia bonyhádi czég 56 frt és jár., Dr. Müller János János pécsi ügyvéd 10 frt 10 kr. és jár. iránti végrehajtási ügyében a pécsi kir. törvényszék és a pécsváradi kir. járásbíróság területén levő, Hidas község határában fekvő, a hidasi 622. sz. tjkvben felvett 1 soros. 64/b. hrsz. 63. sz. ház, udvar és kertre 416 frt, a hidasi 883. sz. tjkvben felvett 1 648. hrsz. szőlőre 40 frt becs-árban mint kikialtási árban az árverést elren-delte, s hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1896. évi okt. hó 13 ik napján d.e. 9 órakor Hidas községben a jegyzői irodában meg-tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikialtási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 41 frt 60 krt és 4 frtot készpénzben, vagy az 1881-ik évi november hó 1 én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ban kijelölt óvadékképes értékpapirban a ki-küldött kezébe letenni, avagy az 1881. évi 60. t. cz. 170. §. értelmében a bánat-pénznek a bíróságnál előleges elhelyezé-séről kiállított szabályszerű elismervényt át-szolgáltatni.

Pécsen, 1896. évi július hó 16-án. A kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

Bogyay Pongrác

kir. törvényszéki bíró.

TAIZS JÓZSEF

Pécsett,

Mária-utca 1. szám a királyi tábla átellenében.

Könyvnyomda, könyvkötészet, nyomtatványraktár, papirkereskedés.

Ajánlja a kor igényeinek megfelelő berendezésü

könyvnyomdáját

nagyobb művek, folyóiratok, körlevelek, számlák, falragaszok, meghívók, tánczrendek, hivatalos és gazdasági táblázatok, részvények, alapszabályok, névjegyek, stb. stb. elkészítésére.

könyvkötészete

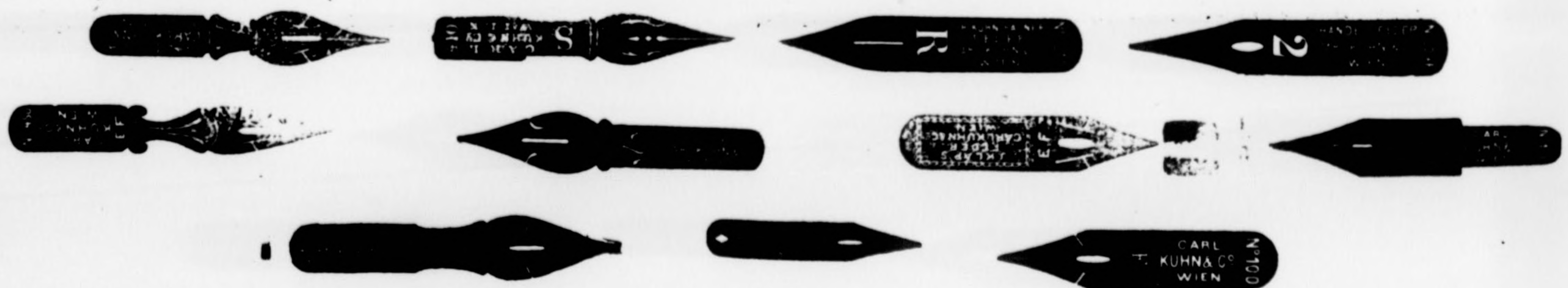
fel van szerelve papirmetsző, sodronyfüző, perforirozó, számozó, aranyozó stb. géppel, melyek segélyével a legegyszerűbbtől a legdiszesebb munkáig minden elkészíthető.

Nyomtatvány raktárából

körjegyzői, papi és ügyvédi nyomtatványok jó papiron olcsó árért kaphatók.

Papirkereskedésében

Kuhn-féle **író-tollak** nagy választékban.

Különféle levélpapírok. (Röntgen-féle sugaraknak ellenálló, kerékpár-jelvényes stb.)

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.